

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«25» 04 2023

№ 109

Аксубаево

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында ражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында

«Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль законга, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы карарына, Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 ноябрәндәге Указына ярашлы. № ПУ-598 «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау хакында» (Татарстан Республикасы Президентының 2014 елның 17 октябрәндәге ПУ-995 номерлы, 2016 елның 19 гыйнварындагы ПУ-18 номерлы, 2016 елның 4 июнендәге ПУ-502 номерлы, 2020 елның 27 гыйнварындагы ПУ-27 номерлы һәм 2022 елның 23 апрелендәге ПУ-297 номерлы указлары белән кертелгән үзгәрешләр белән), Татарстан Республикасы Раисының 4 мартындагы Указы белән 2023 ел, № 187 «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында», Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боерыгы белән (Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2015 елның 18 ноябрәндәге 601 номерлы, 2016 елның 01 августындагы 415 номерлы, 2019 елның 24 декабрәндәге 776 номерлы һәм 2021 елның 17 декабрәндәге 874 номерлы боерыклары редакциясендә) һәм халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә барлыкка

килгән куркынычлар, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты

Карар итә:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында кушымта нигезләмәсен расларга.

2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы оешмалары, предприятиеләре һәм учреждениеләре житәкчеләренә, милек формасына карамастан, әлеге карарны житәкчеләккә һәм үтәүгә кабул итәргә тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга <http://aksubayevo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматларының рәсми порталында [http://](http://pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга pravo.tatarstan.ru.

4. Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында» 2020 елның 20 ноябрәндәге 722 номерлы карары үз көчен югалткан дип танылсын.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Башкарма комитет житәкчесе

С. Ю. Зайцев

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Башкарма комитет житәкчесе
« 25 » 04 2023 № 109
караы белән расланган

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫН ОЕШТЫРУ ҺӘМ АЛЫП БАРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. Әлеге Нигезләмә "Гражданнар оборонасы турында" 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнган (Россия Федерациясе законнар Жыены, 1998, N 7, 799 статья; 2002, N 41, 3970 статья; 2004, N 25, 2482 статья; 2007, N 26, 3076, 2009, по 48, 5717 статья; 2010, No 31, 4192, No 52 (I өлеш), 6992; 2013, по 27, 3450, No 52 (I өлеш), 6969; 2015, No 27, 3962 статьялары; 2016, No 1 (I өлеш), 68а статья), Россия Федерациясе Президентының 2004 елның 11 июлендәге 868 номерлы Указы белән расланган Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигать афәтләре нәтижеләрен бетерү буенча министрлыгы турында Нигезләмә (Жыен Россия Федерациясе законнары, 2004, N 28, 2882 статьясы; 2005, N 43, 4376 статьясы; 2008, N 17, 1814, по 43, 4921, по 47, 5431 статьясы; 2009, No 22, 2697, по 51, 6285 статьясы; 2010, по 19, 2301, по 41 (3 өлеш), 6903 ст.; 2011, по 1, 193, по 1, 194, по 2, 267, по 40, 5532 ст.; 2012, по 2, 243, по 6, 643, по 19, 2329, по 47, 6455, по 26 ст. 3314; 2013, No 52 (II өлеш), 7137 ст.; 2014, No 11, 1131 ст., по 27, 3754 ст.; 2015, по 4, 641, 311 ст., 1588 ст.; 2016, No 1 (II өлеш), 211 ст.), һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы карары белән гражданлык турында нигезләмәне раслау турында Россия Федерациясендә оборона «(Россия Федерациясе Законнар жыентыгы, 2007, N 49, 6165 статьясы; 2013, по 9, 963 статьясы; 2014, No 43, 5892 статьясы; 2015, No 47, 6595 ст.), Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боерыгы белән муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау турында (Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2015 елның 18 ноябрәндәге 601 номерлы, 2016 елның 01 августындагы 415 номерлы, 2019 елның 24 декабрәндәге 776 номерлы һәм 2021 елның 17 декабрәндәге 874 номерлы боерыклары редакциясендә) һәм гражданнар оборонасын алып баруға һәм алып баруға эзерлекнең төп юнәлешләрен һәм оештыруны, шулай ук Аксубай муниципаль районында һәм оешмаларында гражданнар оборонасы буенча төп чараларны билгели.

2. Гражданнар оборонасы буенча чаралар Аксубай муниципаль районында муниципаль берәмлектә гражданнар оборонасын алып баруға һәм алып баруға эзерлек кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасын алып баруға эзерлек халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда саклауга эзерлек чараларын алдан башкарудан гыйбарәт һәм гражданнар оборонасы, кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны күздә тоткан еллык планнар нигезендә гамәлгә ашырыла Аксубай муниципаль районының гадәттән тыш хәлләр (алга таба - төп чаралар планы).

4. Аксубай муниципаль районының агымдагы елга төп чаралар планы ел саен Аксубай муниципаль районының жирле үзидарә органы тарафыннан эшләнә һәм гражданнар

оборонасы бурычларын һәм Татарстан Республикасы буенча Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итәргә вәкаләтле орган - Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм нәтижеләрне бетерү буенча министрлыгының Баш идарәсе белән килештерелә Татарстан Республикасы буенча табигать афәтләре.

Оешманың агымдагы елга төп чаралар планы ел саен оешманың Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсе (хезмәткәрләре) тарафыннан эшләнә һәм жирле үзидарә органы белән килештерелә, ә федераль башкарма хакимият органы карамагындагы оешма өстәмә рәвештә тиешле федераль башкарма хакимият органы белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып баруга һәм алып баруга эзерлек буенча төп чараларны планлаштыру Аксубай муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтларда яки әлегә конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук террорчылык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин булган вазгыятьне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек муниципаль берәмлектә (оешмада) гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек (оешма) территориясендә халыкны (хезмәткәрләре), матди һәм мәдәни кыйммәтләре хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда саклау буенча чараларны планлаштырудан гыйбарәт.

Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып бару муниципаль берәмлекләренң гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә, ә оешмаларның гражданнар оборонасы планнары нигезендә гамәлгә ашырыла һәм муниципаль берәмлек (оешма) территориясендә халыкны (хезмәткәрләре), матди һәм мәдәни кыйммәтләре хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда саклау чараларын үтәүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы (Гражданнар оборонасы планнары) сугыш вакытында гражданнар оборонасын китерү һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларны үтәү күләмен, оештыруны, тээмин итү тәртибен, ысулларын һәм вакытларын билгели.

Тыныч вакытта гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чаралар гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча эш планнарына ярашлы рәвештә башкарыла.

6.1 Аксубай муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне идарә органы, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы тээмин итә.

Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты жирле дәрәжәдәге Гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тээмин итүче оешмаларның исемлеген билгели.

7. Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләргә ярашлы рәвештә көчләр һәм чаралар, Гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запаслары булдыра, Гражданнар оборонасы буенча чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра.

8. Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (медицина, инженерлык, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау,

хайваннарны һәм үсемлекләргә саклау, хәбәр итү һәм элемент, мәдәни кыйммәтләргә яклау, автотранспорт, сәүдә һәм туклану һәм башкалар) оештырылырга мөмкин.

Коткару хезмәте составына Гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәру, авария-коткару формироваиеләренә эшчәнлеген һәрьяклап тәмин итү һәм хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә башка кичектергесез эшләргә башкару, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен билгеләнгән идарә органнары, гражданнар оборонасы көчләргә һәм чаралары керә.

Төзелә торган коткару хезмәтләренә төре һәм саны Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнарына (Гражданнар оборонасы планнарына) ярашлы рәвештә башкарыла торган бурычларның күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Муниципаль берәмлекнең коткару хезмәте турындагы Нигезләмә Жирле үзидарә органы тарафыннан эшләнә, Россия Федерациясә субъектының тиешле коткару хезмәте житәкчесә белән килештерелә һәм жирле үзидарә органы житәкчесә тарафыннан раслана

Оешманың коткару хезмәте турындагы нигезләмә оешма тарафыннан эшләнә һәм жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең тиешле коткару хезмәте житәкчесә белән килештерелә һәм оешма житәкчесә тарафыннан раслана.

Аксубай муниципаль районында һәм оешмаларында гражданнар оборонасы көчләргә һәм чараларын булдыруга һәм әзерлеген тәмин итүгә методик житәкчелек итү, шулай ук бу өлкәдә контроль Россия Федерациясә Гражданнар оборонасы эшләргә, гадәттән тыш хәлләр һәм табигать афәтләргә нәтижәләрен бетерү министрлығы (алга таба - Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығы) һәм Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәләргә тарафыннан башкарыла.

9. Эвакуация чараларын планлаштыру, әзерләү һәм үткәру өчен Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты тыныч вакытта алдан ук эвакуация комиссиясә төзи. Эвакуация комиссиясен район житәкчесә яки аның урынбасары житәкли. Эвакуация комиссиясә эшчәнлегә Аксубай муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесә тарафыннан расланган эвакуацияләү комиссиясә турындагы нигезләмәләргә белән регламентташтырыла.

10. Гражданнар оборонасы көчләргә тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү чараларында катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләр нәтижәләргә бетерү өчен тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләргә һәм чараларын жәлеп итү турында карарны Питрәч муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесә үзә төзегән гражданнар оборонасы көчләргә карата кабул итә.

11. Аксубай муниципаль берәмлегә территориясендә гражданнар оборонасына житәкчелекне Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесә башкара.

Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесә гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм үткәру өчен шәхси жаваплылык тотта (1998 елның 12 февралендәгә 28-ФЗ номерлы Федераль законның 11 маддәсә).

12. Аксубай муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүгә гәмәлгә ашыру ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлығының 20.03.2012 ел, № 211/157 боерыгы нигезендә Аксубай янгын-коткару гарнизоны начальнигына йөкләнгән.

13. Аксубай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю (алга таба - мәгълүмат) һәм аны алмашу оештырыла.

Аксубай муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу «Аксубай муниципаль районының гражданнарны яклау идарәсә»МКУ тарафыннан башкарыла.

«Аксубай муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсә» МКУ мәгълүматны Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына тапшыра.

14. Аксубай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чаралар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясе Президентының, Татарстан Республикасы Раисының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Норматив хокукый актлары, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү:

Аксубай муниципаль районы үзенчәлекләрен исәпкә алып һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар, эшләүче халыкны, вазыйфаи затларны һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләрен, Аксубай муниципаль районы формирваниеләре һәм хезмәтләренең шәхси составын уку туны үрнәк программалары нигезендә эшләү;

Аксубай муниципаль районы халкын хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда саклану ысулларын оештыру һәм әзерләү;

Аксубай муниципаль районының штаттан тыш формирваниеләре һәм хезмәтләренен шәхси составын әзерләү;

Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнекмәләр үткәру;

Аксубай муниципаль районы территориясендәге оешмаларның хезмәткәрләрен, формирваниеләренең һәм хезмәтләренең шәхси составын әзерләүгә оештыру-методик житәкчелек һәм контроль;

Гражданнар оборонасы курсларын һәм гражданнар оборонасы буенча уку-консультация пунктларын булдыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензияләре булган өстәмә һөнәри белем бирү учреждениеләрендә Аксубай муниципаль районы вазыйфаи затларының һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләренен квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

15.2. Халыкка хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда барлыкка килгән куркынычлар турында хәбәр итү буенча:

Гражданнар оборонасы белән идарә итүнең техник системаларын, хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында халыкны хәбәр итү системаларын, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында, саклану корылмаларын һәм гражданнар оборонасының башка объектларын төзү, реконструкцияләү һәм даими куллануга әзерлек хәлендә тоту;

халыкны вакытында хәбәр итүне тәмин итү һәм гамәлгә ашыру, шул исәптән халыкны ашыгыч рәвештә хәбәр итү, хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында барлыкка килгән куркынычлар турында;

халыкны үзәкләштерелгән хәбәр итү системасын булдыру, реконструкцияләү һәм куллануга даими әзерлек хәлендә тоту, аны яңа буын техник чаралар базасында модернизацияләүне гамәлгә ашыру;

халыкны хәбәр итүнең локаль системаларын булдыру, реконструкцияләү һәм даими әзерлек хәлендә тоту;

кешеләрнең күпләп булган урыннарында халыкны хәбәр итү һәм хәбәр итүнең махсус техник чараларын урнаштыру;

Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәре, радио-, сымлы һәм телевизион тапшырулар челтәрләре һәм чаралары һәм мәгълүматны тапшыруның башка техник чараларын комплекслы куллану;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу.

15.3. Гражданнар оборонасы, матди һәм мәдәни кыйммәтләр буенча төркемгә кертелгән Түбән Кама шәһәреннән эвакуацияләнгән халыкны куркынычсыз районнарға кабул итү буенча:

халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне куркынычсыз районнарға мөмкин булган куркыныч зоналардан эвакуацияләү буенча чараларны планлаштыруны, эзерләүне һәм үткәрүне оештыру, шулай ук сугыш вакытында үз эшчәнлеген давам итүче оешма хезмәткәрләрен һәм мөмкин булган куркыныч зоналарда Гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итүче оешма хезмәткәрләрен тарату;

эвакуацияләнергә тиешле халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне урнаштыру өчен куркынычсыз районнар эзерләү;

эвакуация органнарын булдыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

15.4. Халыкка шәхси һәм коллектив яклау чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклану корылмаларын һәм аларның техник системаларын саклау, куллану өчен даими эзерлек хәлендә тоту һәм техник хезмәт күрсәтү;

Гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә билгеләнгән тәртиптә каралган территорияләрен инженерлык саклауны арттыру планнарын эшләү;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш вакытына күчәргәндә халыкны яшерү өчен тирәнәйтелгән биналарны һәм башка жир асты киңлекләрен жайлаштыру;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының саклану корылмаларын төзүне планлаштыру һәм оештыру;

халыкны гражданнар оборонасының саклану корылмаларында, тирәнәйтелгән биналарда һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларында яшерүне тәмин итү;

халыкны шәхси саклау чараларын туплау, саклау, яңарту һәм куллану;

халыкка шәхси саклану чаралары бирүне һәм билгеләнгән срокларда коллектив саклану чаралары бирүне тәмин итү.

15.5. Яктылык һәм башка төр маскировкалар буенча:

маскировкаларга тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

Гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә билгеләнгән тәртиптә каралган территорияләрен комплекслы маскировкалау планнарын эшләү;

яктылык һәм башка төр маскировкалар буенча чаралар үткәрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын булдыру һәм куллану өчен даими эзерлек хәлендә тоту;

Гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә билгеләнгән тәртиптә каралган территорияләренң маскировкасыз билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткәрү.

15.6. Хәрби конфликтлар вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә халык өчен куркынычлар барлыкка килгән очракта, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәрү буенча:

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне башкару өчен гражданнар оборонасының кирәкле көчләрен һәм чараларын һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм

бетерүнең бердәм дәүләт системасын булдыру, жиһазландыру һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тээмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм куллану өчен даими эзерлек хәлендә тоту.

15.7. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә зыян күргән халыкны беренче чиратта тормыш белән тээмин итү буенча:

халыкның беренче чираттагы тормыш тээмин итүенең төп төрләрән планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм куллану өчен даими эзерлек хәлендә тоту;

халыкны азык төлек һәм азык төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тээмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күргән халык арасында санитар - гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәру;

дәвалау-эвакуация чараларын үткәру;

куркынычсыз районда кирәкле дәвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тээмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

торахсыз калган халык санын билгеләү;

сакланган торах фондын инвентаризацияләү һәм аның торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләндерү учреждениеләрендә, вакытлыча торахларда (жыелган йортларда, палаткаларда, жирле йортларда һ. б.) урнаштыру, шулай ук аны сакланган торах фонды майданына урнаштыру;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Сугыш конфликтлары вакытында яки шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарға каршы көрәш буенча:

муниципаль Янгын күзәтчелеге эшчәнлеген оештыру һәм оештыру, аны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләүне һәм янгын күзәтчелегенең башка төрләре белән үзара хезмәттәшлекне оештыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкарылган районнарда һәм гражданнар оборонасы буенча билгеләнгән тәртиптә категорияләргә кертелгән оешмаларда сугыш вакытында янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгын сүндерү өчен химик реагент запасларын алдан булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарлануга (пычрануга) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион саклану режимнарын кергү;

радиацион, химик, биологик хәлнең торышын мониторинглау ысулларын һәм техник чараларын камилләштерү, шул исәптән азык-төлек һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиоактив, химик һәм биологик матдәләр белән зарарлану һәм пычрану дәрәжәсен бәяләү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча:

дезактивацияләү, дегазацияләү һәм дезинфекцияләү матдәләре һәм эремәләре запасларын алдан булдыру;

халыкны санитар эшкэртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкэртү, аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү өчен көчләр булдыру һәм жиһазландыру;

халыкны санитар эшкэртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкэртү буенча чаралар үткөрүне оештыру.

15.11. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазландыру, аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, Гражданнар оборонасы көчләрен чыгару һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткөрү өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм зарарлану очагында жәмәгать тәртибен саклау;

Эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри саклауга тиешле объектларны, килешүләр буенча юридик һәм физик затларның мөлкәтен саклауны көчәйтү, караусыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

15.12. Сугыш вакытында кирәкле коммунал хезмәтләренең ашыгыч рәвештә эшләвен торгызу мәсьәләләре буенча:

коммунал хезмәтләренең сугыш чоры шартларында эшләргә эзерлеген тәмин итү, аларның эшчәнлеген планлаштыру;

газ, энергия, су белән тәмин итү, канализация системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьлар запасларын булдыру;

суны чистарту, тозландыру һәм ташу өчен мобиль резерв булдыру һәм эзерләү;

суүткәргеч станцияләрендә кирәкле реагентлар, реактивлар, консервантлар һәм дезинфекция чаралары запаслары булдыру;

халыкны коммунал тәмин итүне оештыру өчен резервуарлар һәм сыйдырышлылык запаслары, жыю-алу торбалары, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarы, жиһазлар һәм техник чаралар булдыру.

15.13. Сугыш вакытында мәетләрене ашыгыч рәвештә күмү буенча: алдан, тыныч вакытта, Күмү урыннарын билгеләү;

мәетләрене күмү буенча чараларны, шул исәптән махсус ритуаль оешмалар базасында, тәмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләре һәм чараларының эзерлеген булдыру, эзерләү һәм тәмин итү;

һәлак булганнарның тәннәрен (мәетләрен) жирләү (Күмү) урыннарын жиһазлау;

тәннәрене эзләү, аларны табу урыннарын теркәү, һәлак булганнарны чыгару һәм беренчел эшкэртү, танып белү һәм документлаштыру, һәлак булганнарны ташу һәм күмү буенча эшләрне оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелек оештыру.

15.14. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча: тыныч һәм сугыш вакытында икътисад объектларының тотрыкылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләр төзү һәм эшне оештыру; төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп, икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын рациональ урнаштыру; тыныч һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

сугыш вакытында эшне давам итүче икътисад объектларында авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм үткәрү;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документация иминият фондын булдыру;

заманча зарарлау чараларына тәэсир иткәндә житештерү фондларын саклауның нәтижәләлеген арттыру.

15.15. Гражданнар обороны көчләренең һәм чараларының даими эзерлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча:

Гражданнар обороны көчләрен заманча техника һәм жиһазлар белән булдыру һәм жиһазландыру;

Гражданнар обороны көчләрен гамәлләргә эзерләү, Гражданнар обороны буенча өйрәнүләр һәм күнекмәләр үткәрү;

планлаштыру Гражданнар обороны көчләренең эш планнары;

Гражданнар обороны көчләренең һәм чараларының үзара эш итү һәм жәлеп итү тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү.

16. Аксубай муниципаль районының Гражданнар обороны һәм халыкны яклау чараларын финанслау Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.